

Spor Bilimleri Öğrencilerinin 2023 Büyük Depremi İle İlişkili Uzaktan Eğitime Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi

Kadir YAĞIZ*

ÖZ

Bu araştırmanın amacı, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli yaşanan büyük deprem sonrasında öğrenimlerine zorunlu olarak uzaktan devam eden ve deprem bölgesinde yaşamakta olan Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin içinde buldukları koşullarla ilişkili olarak uzaktan eğitime katılmaya yönelik görüşlerinin bazı değişkenler açısından farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemektir. Ayrıca, genel olarak Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin uzaktan eğitime yönelik görüşlerini ortaya koymak araştırmanın bir diğeri amacını oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini Iğdır Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinin farklı bölümlerinde öğrenim gören toplam 174 öğrenci oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak, kişisel bilgi formunun yanı sıra genel olarak uzaktan eğitime yönelik öğrenci görüşlerini belirlemek için literatür taraması ve depremle ilişkili olarak uzaktan eğitime katılıma ilişkin görüşleri belirlemek için araştırmacı tarafından hazırlanan bir anket kullanılmıştır. Verilerin analizinde frekans ve yüzdelik dağılımları ve Ki-Kare testi kullanılmıştır. Araştırma sonuçları, depremle ilişkili olarak uzaktan eğitime katılıma yönelik öğrenci görüşlerinin cinsiyet, bölüm sınıf, internet kullanım becerisi, internet kullanım süresi ve bilgisayar ve internete erişim ortamı değişkenlerine göre farklılıklar gösterdiğini ortaya koymuştur.

Anahtar kelimeler: Uzaktan eğitim, Deprem, Üniversite öğrencileri, Spor bilimleri

An Investigation of the Views of Sports Science Students towards Distance Education Related to the 2023 Great Earthquake

ABSTRACT

The aim of this research is to determine whether the views of the students of the Faculty of Sports Sciences who continue their education at a distance and live in the earthquake zone after the big earthquake in Kahramanmaraş on February 6, 2023 differ in terms of some variables related to the conditions they are in. In addition, another purpose of the research is to reveal the views of the students of the Faculty of Sports Sciences on distance education in general. The sample of the research consists of a total of 174 students studying in different departments of the Faculty of Sports Sciences of Iğdır University. As a data collection tool, in addition to the personal information form, questions obtained from the literature were used to determine student views on distance education in general, and survey questions prepared by the researcher were used to determine opinions on distance education participation in relation to the earthquake. Frequency and percentage distributions and Chi-Square test were used in the analysis of the data. The research results have revealed that student views on distance education participation in relation to the earthquake differ according to gender, department class, internet usage skill, internet usage time and computer and internet access environment variables.

Keywords: Distance education, Earthquake, University students, Sports sciences

*Kadir YAĞIZ, Iğdır Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, kadir.yagiz@igdir.edu.tr, ORCID: [0000-0002-6465-9678](https://orcid.org/0000-0002-6465-9678)

GİRİŞ

Türkiye’de 6 Şubat 2023 tarihinde yaşanan Kahramanmaraş merkezli büyük depremin hemen ardından Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK), ülke genelindeki tüm üniversiteleri kapsayacak şekilde, 2022-2023 bahar yarıyılında uzaktan eğitime geçilmesi kararını almıştır. YÖK (yök.gov.tr, 2023) tarafından yapılan açıklamada, depremde 1589 öğrencinin yanı sıra 148 akademik ve diğer personelin hayatını kaybettiği duyurulmuştur. Diğer yandan hasar nedeniyle birçok öğrenci, akademisyen ve üniversite çalışanı evsiz kalarak konteyner ya da çadır kentlerde barınmak zorunda kalmıştır. Dolayısıyla, başta depremden etkilenen 11 ilimiz olmak üzere, yaşanan bu felaket toplumumuzu ekonomik, psikolojik ve sosyal bakımdan olduğu gibi yükseköğretime devam eden üniversite öğrencilerinin ve akademisyenlerinin eğitim-öğretim hayatlarını da derinden etkilemiştir. Her ne kadar 30 Mart 2023 tarihinde YÖK uzaktan eğitime yönelik önceki kararını güncelleyerek (yök.gov.tr, 2023), Nisan ayı itibarıyla yüz yüze eğitimin yanı sıra hibrit eğitime geçileceğini duyurmuş olsa da alt yapı eksiklikleri nedeniyle birçok üniversitede uzaktan eğitim uzun bir süre devam ettirilmiştir. Dolayısıyla, uzaktan eğitim 2022-2023 bahar döneminde ülke genelinde tüm yükseköğretim kurumu öğrencilerinin, akademisyenlerinin ve idarecilerinin hayatına etki etmektedir.

Uzaktan eğitim “öğretmen ve öğrencilerin fiziksel olarak ayrıldığı organize bir öğretim programı” (Roblyer ve Edwards, 2000, p.192); "tüm teknolojileri ve uzaktan öğrenmenin diğer biçimlerini kapsayan, aracılı bilgi ve öğretim yoluyla bilgi ve becerilerin edinilmesi" (Newby ve ark. 2000, p.210) ve kaynağın ve alıcının uzak mesafelerde bulunduğu, esneklik ve bağımsızlık olanakları ile beraber etkileşimin teknolojik unsurlarla temin edildiği bir eğitim yöntemi (Uşun, 2006) olarak tanımlanmaktadır. Bu haliyle, uzaktan eğitim, öğrencilerin kendi ortamlarında, stillerinde ve ihtiyaçlarına uygun olarak tasarlanabilme kapasitesine ve bazı faydalara sahip uygun bir öğretim yöntemi olarak karşımıza çıkmaktadır (Özgür, 2013). Öyle ki, eğitimde sürdürülebilirliğin sağlanması (Akinbadeva ve Sofowora, 2020), eğitimde maliyetin düşürülmesi (Al-Husban, 2020), yaşam boyu öğrenme olanağı sağlanması (Alharthi, 2020), zaman ve mekân sınırının olmaması, bağımsız, bireysel ve öğrenmede sorumlu olma yetkinliğini sağlanması (Bayram ve ark., 2019), eğitimde fırsat eşitliği sunması, uluslararası eğitim programlarından yararlanabilmek (sks.uskudar.edu.tr, 2023) gibi faydalar uzaktan eğitimin önemli avantajları arasında kabul edilmektedir. Bununla birlikte, uygulamalı deneyimlere çok az katkı sunabilmesi (Yakovleva ve Koriakina, 2020), üniversitelerin uzaktan eğitim için yeterli kaynağının ve alt yapısının mevcut olmaması (Dill ve ark., 2020), öğrencilerin bilgisayar ve internet erişim ortamlarının yetersiz ya da hiç olmayışı ve uzaktan eğitimin kalitesinin tartışılabilir olması (Sahu, 2020), internet bağlantı sorunları, öğrenci-öğretmen etkileşimindeki olası problemler, motivasyon eksikliği (sks.uskudar.edu.tr, 2023) gibi bazı zorluklar uzaktan eğitim yönteminin bazı dezavantajları olarak gösterilmektedir. Telli ve Altun (2023), uzaktan eğitimin sadece acil durumlarda başvurulacak bir eğitim yöntemi olarak kullanılmaması gerektiği ve özellikle 2023 yılında yaşanan deprem sonrasında uzaktan eğitimin ya da diğer bir deyişle çevrim içi eğitimin geliştirilmesi ve öğrenmenin vazgeçilmez bir parçası olarak tasarlanması gerektiğini savunmaktadırlar. Telli ve Altun (2023), ayrıca toplumun eğitime erişimin artırılması için özellikle, alt yapı, sistem, işleyiş, müfredat, öğretim elemanı, materyal ve öğrenci konularının dikkatli bir şekilde ele alınması gerektiğini ifade etmektedirler. Uzaktan eğitimin başarılı olabilmesi için teknik, politik ve kuramsal eylemlerin (Pregowska ve ark., 2021) dikkate alınması gerektiği de ileri sürülmektedir. Ülkemizde yaşanan 2023 büyük depremi sonrası, Covid-19 pandemisi döneminde olduğu gibi uzaktan eğitimin önemi, modeli ve etkinliği bir kez daha ülke gündemine gelmiş ve güncel olarak tartışılmaktadır. Geline nokta, uzaktan eğitimin, afet durumları olmasa bile ve gelişen teknolojinin yardımı ile birlikte artık gelecekte her kademede eğitim seviyelerinde uygulanacak bir model olacağı görülebilmektedir. Dolayısıyla, deprem sonrasındaki bu dönemde geçmişteki eksiklerden ya da yanlış uygulamalardan ders çıkararak, daha kaliteli, işlevsel ve teknolojinin tüm imkanları ile donatılmış ve kolaylaştırılmış öğrenci dostu uzaktan eğitim sistem ve müfredatlarının hazırlanabilmesi için daha çok akademik çalışmalara ihtiyaç vardır. Bu durum özellikle uygulama ve staj derslerini de içeren spor bilimleri alanında da son derece önemlidir. Literatürde, beden eğitimi ya da spor bilimleri alanında uzaktan eğitime yönelik yapılmış çalışmalar bulunmaktadır. Ancak, bu çalışmalarda, Covid-19 pandemisi sürecinde spor bilimleri fakültelerinde ya da beden eğitimi ve spor yüksek okulunda okuyan öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik tutumları (Bayram ve ark., 2019; Aktaş ve ark., 2020), uzaktan eğitim platformlarına olan tutumları (Karataş ve Zengin, 2021), uzaktan eğitime ilişkin öğretmen

adaylarının görüşleri (Cülha ve Yılmaz, 2021) ve akademik personelin uzaktan eğitime yönelik görüşleri gibi konular incelenmiştir. Henüz depremin yaraları yeni sarılmakla birlikte, 2023 büyük depremi sonrasında spor bilimleri alanında eğitim görmekte olan öğrencilerin depremle ilişkili olarak uzaktan eğitim sürecine katılımlarına ilişkin görüşleri incelenmemiştir. Bu bakımdan, bu araştırmanın amacı, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli yaşanan büyük deprem sonrasında öğrenimlerine zorunlu olarak uzaktan devam eden ve depremden etkilenen bölgelerde yaşamakta olan bir çok öğrenciye sahip İğdır Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi öğrencileri bağlamında, genel olarak öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik görüşlerini ve deprem bölgesinde yaşamakta olan öğrencilerin içinde buldukları koşullarla ilişkili olarak uzaktan eğitime katılmaya yönelik görüşlerinin bazı değişkenler açısından farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemektir. Dolayısıyla, bu çalışmada şu sorulara yanıt aranmıştır:

- 1) Depremden etkilenen bölgelerde yaşayan öğrencilerin deprem sonrası içinde buldukları koşullara bağlı olarak uzaktan eğitime katılıma ilişkin görüşleri nelerdir ve bu görüşleri öğrencilerin
 - a) Cinsiyet,
 - b) Okumakta oldukları bölüm,
 - c) Sınıf düzeyleri,
 - d) İnternet kullanım becerileri,
 - e) Günlük internet kullanım süreleri
 - f) Bilgisayar ve internet erişim ortamlarına bağlı olarak farklılaşmakta mıdır?
- 2) Uzaktan eğitime devam etmekte olan İğdır Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin genel olarak uzaktan eğitime yönelik görüşleri nelerdir?

Bu çalışmanın, daha kaliteli, verimli, sürdürülebilir ve öğrenci ihtiyaçlarını karşılayabilen öğrenci dostu uzaktan eğitim sistemi ve müfredatının hazırlanmasına ilişkin önemli veriler sağlayarak literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Bu araştırma, İğdır Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinde uzaktan eğitim almakta olan öğrencilerin genel olarak uzaktan eğitime karşı görüşlerini belirlemeye ve ayrıca deprem bölgesinde yaşamakta olan öğrencilerin içinde buldukları koşullarla ilişkili olarak uzaktan eğitime katılmaya yönelik görüşlerini ve bu görüşlerinin bazı değişkenler açısından farklılık gösterip göstermediklerini tespit etmeye yönelik tarama ve betimsel modelde bir çalışmadır. Bu model ile geçmişte ya da hala devam etmekte olan bir durumun olduğu gibi yansıtılması ya da betimlenmesi amaçlanmaktadır (Karasar, 2012).

Evren ve Örneklem

Araştırmanın çalışma evrenini İğdır Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinde uzaktan eğitime devam etmekte olan öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini, çalışma evreni içerisinde yer alan farklı bölüm ve sınıf düzeylerinde okuyan kadın ve erkek olmak üzere toplam 174 ($x_{\text{yaş}} = 25.6 \pm 5.10$) öğrenci oluşturmaktadır. Çalışma örneklemine ait detaylı demografik bilgiler Tablo 1’ de verilmiştir.

Tablo 1. Tanımlayıcı İstatistikler-Yüzde ve Frekans Dağılımları

Demografik Özellikler	Guruplar	f	%
Cinsiyet	Kadın	69	39,7
	Erkek	105	60,3
Bölüm	Antrenörlük Eğitimi	87	50,2
	Spor Yöneticiliği	54	31,0
	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği	33	19,0
Sınıf	Birinci sınıf	35	20,1
	İkinci sınıf	34	19,5
	Üçüncü sınıf	37	21,3
	Dördüncü sınıf	68	39,1
İnternet Kullanım Becerisi	Acemi	22	12,6
	Orta	90	51,7
	İleri	62	35,6
Günlük İnternet Kullanım Süresi	1-4 saat	84	48,3
	5-8 saat	58	33,3

	9-10 saat	23	13.2
	10 saat ve üzeri	9	5.2
Bilgisayar ve İnternet Erişim Ortamı	Cep telefonu	100	57.5
	Ev	43	24.7
	Hepsi	31	17.8
Deprem Bölgesinde Yaşama Durumu	Evet	68	39.1
	Hayır	106	60.9
Toplam		144	100

Araştırma Yayın Etiği

İğdır Üniversitesi Etik Kurulu'nun 2023/11 sayı ve 09/06/2023 tarihli kararı ile bu araştırmanın etik kurallara uygun olduğu onayı alınmıştır.

Veri Toplama Araçları ve Verilerin Toplanması

Araştırmanın verileri Google Form üzerinden oluşturulan çevrimiçi bir anketin, öğrenci sınıf temsilcilerinin kendi sınıf whats up guruplarında paylaşması ve öğrencilerin diğer sınıf arkadaşlarına linki iletmesi aracılığıyla, amaca uygun olarak olasılıklı olmayan örneklem yöntemlerinden kartopu örnekleme yöntemi ile toplanmıştır. Anketin ilk bölümünde demografik bilgilere, ikinci bölümde ise öğrencilerin genel olarak uzaktan eğitime yönelik görüşleri ve özellikle sadece deprem bölgesinde yaşamakta olan öğrencilerin depremle de ilişkili olarak uzaktan eğitime katılım bakımından görüşlerine yer verilmiştir. Birinci ve ikinci bölümde öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik görüşlerini belirlemek amacıyla literatürdeki önceki çalışmalardan (Yıldız, 2016 gb.) ve depremle ilişkili olarak yazar tarafından hazırlanan ve spor bilimleri fakültesine bağlı Beden eğitimi ve Spor Öğretmenliği, Antrenörlük eğitimi ve Spor yöneticiliği bölümlerinde görev yapmakta olan dört uzaman öğretim üyesinin görüşü de alınarak hazırlanan sorular oluşturulmuştur.

Verilerin Analizi

İlk olarak katılımcıların demografik özellikleri frekans ve yüzde dağılımları bakımından incelenmiştir. Daha sonra, katılımcıların uzaktan eğitime ilişkin görüşlerini değerlendirmek için sorulan sorulara verdikleri yanıtlar aynı şekilde frekans ve yüzde dağılımları ile incelenmiştir. Depremden etkilenen bölgelerde yaşamakta olan katılımcıların uzaktan eğitime katılımları ile ilgili sorular ve bu soruların katılımcıların cinsiyetlerine, okumakta oldukları bölümlerine, sınıf düzeylerine, internet kullanma becerilerine, günlük internet kullanım sürelerine, bilgisayar ve internet erişim ortamlarına göre farklılık gösterip göstermediğini test etmek için Ki-Kare testi kullanılmıştır. Ki-Kare testi genelde nitel (kategorik) olarak tanımlanmış değişkenlerde, iki ya da daha fazla grup arasında fark olup olmadığını test etmek için sıklıkla tercih edilmektedir. Ki-Kare testinin uygulanmasında (çok gözlü düzenlerde) önemli bir varsayım, hücrelerin %20'den fazlasında 5'den ve hücrelerin herhangi birinde 1'den az Beklenen Frekans değerinin olmamasıdır. Bu tip durumlarda Fisher'in kesin testinin (Fisher's Exact test) anlamlılık değerinin dikkate alınması gerektiği önerilmektedir (Kılıç, 2016). Araştırmanın ilk aşamalarında bu durum söz konusu olduğu için, Ki-Kare analiz sonuçlarının değerlendirilmesinde Fisher'in kesin test anlamlılık değeri dikkate alınmıştır.

BULGULAR

Birinci Araştırma Sorusuna İlişkin Bulgular (Sadece Deprem Bölgesinde Yaşayan Katılımcılar İçin)

Özellikle depremde etkilenen bölgelerde yaşayan öğrencilerin, deprem sonrası içinde buldukları koşullarla bağlantılı olarak uzaktan eğitime katılımları ile ilgili olarak görüşleri ve bu görüşlerin bazı değişkenler açısından farklılık gösterip göstermediğine yönelik bulgular aşağıda sırasıyla verilmiştir.

Katılımcıların deprem nedeniyle içinde buldukları duygusal durumlarının derslere odaklanmalarını olumsuz etkileyip etkilemediğini ve bu soruya ilişkin görüşlerinin cinsiyetlerine, okudukları bölümlerine, sınıf düzeylerine, internet kullanma becerilerin, günlük internet kullanma sıklıklarına ve bilgisayar ve internete erişim ortamlarına göre farklılaşıp farklılaşmadıklarına ilişkin Ki-Kare testi sonuçları Tablo 2'de verilmiştir. Katılımcıların cinsiyetleri, sınıf düzeyleri, bilgisayar ve internete erişim ortamları ilişkili

soruya yönelik görüşü farklılaştırmaktadır. Buna göre deprem nedeniyle içinde bulunulan duygusal durumun derslere odaklanmayı olumsuz etkilemesi bakımından sırasıyla erkeklerin evet oranı kadınlara göre anlamlı düzeyde daha yüksek, dördüncü sınıfların evet oranı diğer sınıfların oranlarına göre anlamlı düzeyde daha yüksek ve cep telefonundan erişim sağlayanların evet oranı ev ve hepsi seçeneğini işaretleyenlerin oranından anlamlı düzeyde daha yüksektir. Katılımcıların okudukları bölüm, internet kullanma becerileri, günlük internet kullanım süreleri bahsi geçen görüşü farklılaştırmamaktadır.

Tablo 2. Öğrencilerin “Deprem nedeniyle içinde bulunduğunuz duygusal durumunuz derslere odaklanmanızı olumsuz etkiledi mi?” sorusuna yönelik görüşlerinin Cinsiyete, Bölümlere, Sınıf Düzeylerine, İnternet Kullanma Becerilerine, Günlük İnternet Kullan Süresi, Bilgisayar ve İnternet Erişim Ortamı Değişkenlerine Göre Ki-Kare Testi Sonuçları

Soru 1: Deprem nedeniyle içinde bulunduğunuz duygusal durumunuz derslere odaklanmanızı olumsuz etkiledi mi?

Değişkenler					
Cinsiyet	Evet f (%)	Hayır f (%)	Kısmen f (%)	Toplam	Fisher's Exact (p)
Erkek	36 (87.8)	2 (4.9)	3 (7.3)	41 (100.0)	.009*
Kadın	15 (55.6)	5 (18.5)	7 (25.9)	27 (100.0)	
Bölüm					
Öğretmenlik	9 (64.3)	3 (21.4)	2 (14.3)	14 (100.0)	.065
Antrenörlük	30 (88.2)	1 (2.9)	3 (8.8)	34 (100.0)	
Yöneticilik	12 (60.0)	3 (15.0)	5 (25.0)	20 (100.0)	
Sınıf					
1.	6 (60.0)	4 (40.0)	0 (0.0)	10 (100.0)	<.001*
2.	4 (36.4)	3 (27.3)	4 (36.4)	11 (100.0)	
3.	10 (76.9)	0 (0.0)	3 (23.1)	13 (100.0)	
4.	31 (91.2)	0 (0.0)	3 (8.8)	34 (100.0)	
İnternet kullanım becerisi					
Acemi	4 (57.1)	2 (28.6)	1 (14.3)	7 (100.0)	.266
Orta	32 (82.1)	2 (5.1)	5 (12.8)	39 (100.0)	
İleri	15 (68.2)	3 (13.6)	4 (18.2)	22 (100.0)	
Günlük internet kullanım süresi					
1 -4 saat	29 (72.5)	4 (10.0)	7 (17.5)	40 (100.0)	.953
5-8 saat	15 (75.0)	2 (10.0)	3 (15.0)	20 (100.0)	
9-10 saat	4 (80.0)	1 (20.0)	0 (0.0)	5 (100.0)	
>10 saat	3 (100.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	3 (100.0)	
Bilgisayar/internet erişim ortamı					
Cep telefonu	34 (89.5)	1 (2.6)	3 (7.9)	38 (100.0)	<.001*
Ev	10 (76.9)	3 (23.1)	0 (0.0)	13 (100.0)	
Hepsi	7 (41.2)	3 (17.6)	7 (41.2)	17 (100.0)	

* p<0.05

Katılımcıların deprem nedeniyle internet ve bilgisayar erişimlerinin sınırlı olmasının dersleri takip etmelerinde bir problem yaratıp yaratmadığını ve bu soruya ilişkin görüşlerinin cinsiyetlerine, okudukları bölümlerine, sınıf düzeylerine, internet kullanma becerilerin, günlük internet kullanma sıklıklarına ve bilgisayar ve internete erişim ortamlarına göre farklılaşıp farklılaşmadıklarına ilişkin Ki-Kare testi sonuçları Tablo 3’de verilmiştir. Katılımcıların cinsiyetleri, sınıf düzeyleri, internet kullanım becerileri, bilgisayar ve internete erişim ortamları ilişkili soruya yönelik görüşü farklılaştırmaktadır. Buna göre deprem nedeniyle internet ve bilgisayar erişimlerinin sınırlı olmasının dersleri takip etmelerinde bir problem yaratıp yaratmadığı bakımından sırasıyla erkeklerin evet oranı kadınlara göre anlamlı düzeyde daha yüksek, dördüncü sınıfların evet oranı diğer sınıfların oranlarına göre anlamlı düzeyde daha yüksek, interneti kullanmada orta düzeyde beceriye sahip olanların evet oranları diğer düzeydekilere göre anlamlı düzeyde daha yüksek ve bilgisayar ve internet erişim ortamı bakımından hepsi seçeneğini işaretleyenlerin evet oranı cep telefonu ve ev seçeneğini işaretleyenlerin oranından anlamlı düzeyde daha yüksektir. Katılımcıların okudukları bölüm, günlük internet kullanım süreleri bahsi geçen görüşü farklılaştırmamaktadır.

Tablo 3. Öğrencilerin “Deprem nedeniyle, internet ve bilgisayar imkanlarının sınırlı olması nedeniyle dersleri takip etmekte problem yaşıyor musunuz?” sorusuna yönelik görüşlerinin Cinsiyete, Bölümlere, Sınıf Düzeylerine, İnternet Kullanma Becerilerine, Günlük İnternet Kullan Süresi, Bilgisayar ve İnternet Erişim Ortamı Değişkenlerine Göre Ki-Kare Testi Sonuçları

Soru 2: Deprem nedeniyle, internet ve bilgisayar imkanlarının sınırlı olması nedeniyle dersleri takip etmekte problem yaşıyor musunuz?

Değişkenler					
Cinsiyet	Evet f (%)	Hayır f (%)	Kısmen f (%)	Toplam	Fisher's Exact (p)
Erkek	29 (70.7)	1 (2.4)	11 (26.8)	41 (100.0)	.015*
Kadın	14 (51.9)	7 (25.9)	6 (22.2)	27 (100.0)	
Bölüm					
Öğretmenlik	6 (42.9)	3 (21.4)	5 (35.7)	14 (100.0)	0.85
Antrenörlük	24 (70.6)	1 (2.9)	9 (26.5)	34 (100.0)	
Yöneticilik	13 (65.0)	4 (20.0)	3 (15.0)	20 (100.0)	
Sınıf					
1.	5 (50.0)	3 (30.0)	2 (20.0)	10 (100.0)	<.001*
2.	6 (54.5)	5 (45.5)	0 (0.0)	11 (100.0)	
3.	10 (76.9)	0 (00.0)	3 (23.1)	13 (100.0)	
4.	22 (64.7)	0 (0.0)	12 (35.3)	34 (100.0)	
İnternet kullanım becerisi					
Acemi	4 (57.1)	2 (28.6)	1 (14.3)	7 (100.0)	.003*
Orta	31 (79.5)	1 (2.6)	7 (17.9)	39 (100.0)	
İleri	8 (36.4)	5 (22.7)	9 (40.9)	22 (100.0)	
Günlük internet kullanım süresi					
1 -4 saat	24 (60.0)	7 (17.5)	9 (22.5)	40 (100.0)	.315
5-8 saat	11 (55.0)	1 (5.0)	8 (40.0)	20 (100.0)	
9-10 saat	5 (100.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	5 (100.0)	
>10 saat	3 (100.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	3 (100.0)	
Bilgisayar/internet erişim ortamı					
Cep telefonu	23 (60.5)	1 (2.6)	14 (36.8)	38 (100.0)	.002*
Ev	7 (53.8)	3 (23.1)	3 (23.1)	13 (100.0)	
Hepsi	13 (76.5)	4 (23.5)	0 (0.0)	17 (100.0)	

* p<0.05

Katılımcıların uzaktan eğitime kolaylıkla katılabilmek açısından yerel yönetimler tarafından yeterli desteği alıp alamadıkları ve bu soruya ilişkin görüşlerinin cinsiyetlerine, okudukları bölümlerine, sınıf düzeylerine, internet kullanma becerilerin, günlük internet kullanma sıklıklarına ve bilgisayar ve internete erişim ortamlarına göre farklılaşıp farklılaşmadıklarına ilişkin Ki-Kare testi sonuçları Tablo 4’de verilmiştir. Katılımcıların sınıf düzeyleri, internet kullanım becerileri ve günlük internet kullanım süreleri ilişkili soruya yönelik görüşü farklılaştırmaktadır. Buna göre uzaktan eğitime kolaylıkla katılabilmek açısından yerel yönetimler tarafından yeterli desteğin alınıp alınmadığı bakımından sırasıyla kadınların hayır oranı erkeklere göre anlamlı düzeyde daha yüksek, dördüncü sınıfların hayır oranı diğer sınıfların oranlarına göre anlamlı düzeyde daha yüksek, interneti kullanmada orta düzeyde beceriye sahip olanların hayır oranları diğer düzeydekilere göre anlamlı düzeyde daha yüksek ve 10 saat ve üzerinde günlük internet kullananların hayır diğer kullanım sürelerini işaretleyenlerin oranından anlamlı düzeyde daha yüksektir. Katılımcıların cinsiyetleri, okudukları bölüm, bilgisayar ve internet erişim ortamları bahsi geçen görüşü farklılaştırmamaktadır.

Tablo 4. Öğrencilerin “Uzaktan eğitime kolaylıkla katılabilmemiz açısından yerel yönetimler tarafından yeterli desteği alabildiğinizi düşünüyor musunuz?” sorusuna yönelik görüşlerinin Cinsiyete, Bölümlere, Sınıf Düzeylerine, İnternet Kullanma Becerilerine, Günlük İnternet Kullan Süresi, Bilgisayar ve İnternet Erişim Ortamı Değişkenlerine Göre Ki-Kare Testi Sonuçları

Soru 3: Uzaktan eğitime kolaylıkla katılabilmemiz açısından yerel yönetimler tarafından yeterli desteği alabildiğinizi düşünüyor musunuz?

Değişkenler					
Cinsiyet	Evet f (%)	Hayır f (%)	Kısmen f (%)	Toplam	Fisher's Exact (p)

Erkek	7 (17.1)	21 (51.2)	13 (31.7)	41 (100.0)	.837
Kadın	3 (11.1)	16 (59.3)	8 (29.6)	27 (100.0)	
Bölüm					
Öğretmenlik	3 (21.4)	8 (57.1)	3 (21.4)	14 (100.0)	.560
Antrenörlük	5 (14.7)	20 (58.8)	9 (26.5)	34 (100.0)	
Yöneticilik	2 (10.0)	9 (45.0)	9 (45.0)	20 (100.0)	
Sınıf					
1.	5 (50.0)	4 (40.0)	1 (10.0)	10 (100.0)	<.001*
2.	1 (9.1)	6 (54.5)	4 (36.4)	11 (100.0)	
3.	4 (30.8)	3 (23.1)	6 (46.2)	13 (100.0)	
4.	0 (0.0)	24 (70.6)	10 (29.4)	34 (100.0)	
İnternet kullanım becerisi					
Acemi	2 (28.6)	5 (71.4)	0 (0.0)	7 (100.0)	.006*
Orta	7 (17.9)	24 (61.5)	8 (20.5)	39 (100.0)	
İleri	1 (4.5)	8 (36.4)	13 (59.1)	22 (100.0)	
Günlük internet kullanım süresi					
1 -4 saat	7 (17.5)	14 (35.0)	19 (47.5)	40 (100.0)	.003*
5-8 saat	3 (15.0)	16 (80.0)	1 (5.0)	20 (100.0)	
9-10 saat	0 (0.0)	4 (80.0)	1 (20.0)	5 (100.0)	
>10 saat	0 (0.0)	3 (100.0)	0 (0.0)	3 (100.0)	
Bilgisayar/internet erişim ortamı					
Cep telefonu	3 (7.9)	25 (65.8)	10 (26.3)	38 (100.0)	.179
Ev	3 (23.1)	6 (46.2)	4 (30.8)	13 (100.0)	
Hepsi	4 (23.5)	6 (35.3)	7 (41.2)	17 (100.0)	

Katılımcıların deprem nedeniyle yaşamak zorunda oldukları mekânın uzaktan eğitime katılımlarını olumsuz etkileyip etkilemediği ve bu soruya ilişkin görüşlerinin cinsiyetlerine, okudukları bölümlerine, sınıf düzeylerine, internet kullanma becerilerin, günlük internet kullanma sıklıklarına ve bilgisayar ve internete erişim ortamlarına göre farklılaşp farklılaşmadıklarına ilişkin Ki-Kare testi sonuçları Tablo 5’de verilmiştir. Katılımcıların cinsiyetleri, sınıf düzeyleri, internet kullanım becerileri ve bilgisayar ve internet erişim ortamları ilişkili soruya yönelik görüşü farklılaştırmaktadır. Buna göre mekânın uzaktan eğitime katılımı olumsuz etkileyip etkilemediği bakımından erkeklerin evet oranı kadınlara göre anlamlı düzeyde daha yüksek, dördüncü sınıfların evet oranı diğer sınıfların oranlarına göre anlamlı düzeyde daha yüksek, interneti kullanmada orta düzeyde beceriye sahip olanların evet oranları diğer düzeydekilere göre anlamlı düzeyde daha yüksek ve cep telefonundan erişim sağlayanların evet oranı ev ve hepsi seçeneğini işaretleyenlerin oranından anlamlı düzeyde daha yüksektir. Katılımcıların okudukları bölüm, günlük internet kullanım süreleri bahsi geçen görüşü farklılaştırmamaktadır.

Tablo 5. Öğrencilerin “Deprem nedeniyle yaşamak zorunda olduğunuz mekânın uzaktan eğitime katılmanızı olumsuz etkilediğini düşünüyor musunuz?” sorusuna yönelik görüşlerinin Cinsiyete, Bölümlere, Sınıf Düzeylerine, İnternet Kullanma Becerilerine, Günlük İnternet Kullan Süresi, Bilgisayar ve İnternet Erişim Ortamı Değişkenlerine Göre Ki-Kare Testi Sonuçları

Soru 4: Deprem nedeniyle yaşamak zorunda olduğunuz mekânın uzaktan eğitime katılmanızı olumsuz etkilediğini düşünüyor musunuz?

Değişkenler					
Cinsiyet	Evet f (%)	Hayır f (%)	Kısmen f (%)	Toplam	Fisher’s Exact (p)
Erkek	26 (63.4)	4 (9.8)	11 (26.8)	41 (100.0)	.036*
Kadın	15 (55.6)	9 (33.3)	3 (11.1)	27 (100.0)	
Bölüm					
Öğretmenlik	5 (35.7)	4 (28.6)	5 (35.7)	14 (100.0)	.068
Antrenörlük	25 (73.5)	3 (8.8)	6 (17.6)	34 (100.0)	
Yöneticilik	11 (55.0)	6 (30.0)	3 (15.0)	20 (100.0)	
Sınıf					
1.	6 (60.0)	2 (20.0)	2 (20.0)	10 (100.0)	<.001*
2.	6 (54.5)	5 (45.5)	0 (0.0)	11 (100.0)	
3.	4 (30.8)	6 (46.2)	3 (23.1)	13 (100.0)	
4.	25 (73.5)	0 (0.0)	9 (26.5)	34 (100.0)	

İnternet kullanım becerisi					
Acemi	6 (85.7)	1 (14.3)	0 (0.0)	7 (100.0)	.033*
Orta	27 (69.2)	7 (17.9)	5 (12.8)	39 (100.0)	
İleri	8 (36.4)	5 (22.7)	9 (40.9)	22 (100.0)	
Günlük internet kullanım süresi					
1 -4 saat	23 (57.5)	8 (20.0)	9 (22.5)	40 (100.0)	.928
5-8 saat	11 (55.0)	4 (20.0)	5 (25.0)	20 (100.0)	
9-10 saat	4 (80.0)	1 (20.0)	0 (00.0)	5 (100.0)	
>10 saat	3 (100.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	3 (100.0)	
Bilgisayar/internet erişim ortamı					
Cep telefonu	26 (68.4)	1 (2.6)	11 (28.9)	38 (100.0)	<.001*
Ev	6 (46.2)	4 (30.8)	3 (23.1)	13 (100.0)	
Hepsi	9 (52.9)	8 (47.1)	0 (0.0)	17 (100.0)	

Katılımcıların deprem nedeniyle ailelerinin içinde buldukları ekonomik durumun uzaktan eğitime katılımlarını olumsuz etkileyip etkilemediği ve bu soruya ilişkin görüşlerinin cinsiyetlerine, okudukları bölümlerine, sınıf düzeylerine, internet kullanma becerilerin, günlük internet kullanma sıklıklarına ve bilgisayar ve internete erişim ortamlarına göre farklılaşıp farklılaşmadıklarına ilişkin Ki-Kare testi sonuçları Tablo 6’da verilmiştir. Katılımcıların sınıf düzeyleri, günlük internet kullanım süreleri ve bilgisayar ve internet erişim ortamları ilişkili soruya yönelik görüşü farklılaştırmaktadır. Buna göre deprem nedeniyle ailelerin ekonomik durumlarının uzaktan eğitime katılımı olumsuz etkileyip etkilemediği bakımından erkeklerin evet oranı kadınlara göre anlamlı düzeyde daha yüksek, birinci sınıf öğrencilerinin evet oranı diğer sınıfların oranından daha yüksek, günlük internet kullanım süreleri 1 ve 4 saat arasında olanların evet oranı diğerlerin oranından anlamlı düzeyde daha yüksek ve cep telefonundan erişim sağlayanların evet oranı ev ve hepsi seçeneğini işaretleyenlerin oranından anlamlı düzeyde daha yüksektir. Katılımcıların cinsiyetleri, okudukları bölüm, internet kullanma becerileri bahsi geçen görüşü farklılaştırmamaktadır.

Tablo 6. Öğrencilerin “Deprem nedeniyle ailenizin içinde bulunduğu ekonomik durumun uzaktan aldığınız eğitime katılımınızı olumsuz etkilediğini düşünüyor musunuz?” sorusuna yönelik görüşlerinin Cinsiyete, Bölümlere, Sınıf Düzeylerine, İnternet Kullanma Becerilerine, Günlük İnternet Kullan Süresi, Bilgisayar ve İnternet Erişim Ortamı Değişkenlerine Göre Ki-Kare Testi Sonuçları

Soru 5: Deprem nedeniyle ailenizin içinde bulunduğu ekonomik durumun uzaktan aldığımız eğitime katılımınızı olumsuz etkilediğini düşünüyor musunuz?

Değişkenler						
Cinsiyet	Evet f (%)	Hayır f (%)	Kısmen f (%)	Toplam f	Fisher’s Exact (p)	
Erkek	23 (56.1)	8 (19.5)	10 (24.4)	41 (100.0)	.647	
Kadın	12 (44.4)	6 (22.2)	9 (33.3)	27 (100.0)		
Bölüm						
Öğretmenlik	7 (50.0)	3 (21.4)	4 (28.6)	14 (100.0)	.487	
Antrenörlük	17 (50.0)	5 (14.7)	12 (35.3)	34 (100.0)		
Yöneticilik	11 (55.0)	6 (30.0)	3 (15.0)	20 (100.0)		
Sınıf						
1.	7 (70.0)	2 (20.0)	1 (10.0)	10 (100.0)	<.001*	
2.	6 (54.5)	5 (45.5)	0 (0.0)	11 (100.0)		
3.	6 (46.2)	7 (53.8)	0 (0.0)	13 (100.0)		
4.	16 (47.1)	0 (0.0)	18 (52.9)	10 (100)		
İnternet kullanım becerisi						
Acemi	2 (28.6)	1 (14.3)	4 (57.1)	7 (100.0)	.527	

Orta	22 (56.4)	8 (20.5)	9 (23.1)	39 (100.0)	
İleri	11 (50.0)	5 (22.7)	6 (27.3)	22 (100.0)	
Günlük internet kullanım süresi					
1 -4 saat	21 (52.5)	13 (32.5)	6 (15.0)	40 (100.0)	.007*
5-8 saat	9 (45.0)	1 (5.0)	10 (50.0)	3 (100.0)	
9-10 saat	2 (40.0)	0 (0.0)	3 (60.0)	5 (100.0)	
>10 saat	3 (100.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	3 (100.0)	
Bilgisayar/internet erişim ortamı					
Cep telefonu	25 (65.8)	0 (0.0)	13 (34.2)	38 (100.0)	<.001*
Ev	4 (30.8)	3 (23.1)	6 (46.2)	13 (100.0)	
Hepsi	6 (35.3)	11 (64.7)	0 (0.0)	17 (100.0)	

İkinci Araştırma Sorusuna ilişkin Bulgular (Tüm Katılımcılar İçin)

İğdır Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinde uzaktan eğitime devam eden öğrencilerin genel olarak uzaktan eğitime yönelik görüşlerine ilişkin bulgular Tablo 7’de verilmiştir.

Tablo 7. Uzaktan Eğitime Devam Eden Öğrencilerin Uzaktan Eğitime Yönelik Görüşleri

1	Deprem nedeniyle eğitiminizin bir kısmını uzaktan almış olmanızın, aldığınız eğitimin kalitesini olumsuz etkileyeceğini düşünüyor musunuz?	Evet		Hayır		Kısmen		Toplam	
		f	%	f	%	f	%	f	%
2	Deprem nedeniyle eğitiminizin bir kısmını uzaktan almış olmanızın, gelecekte alanınız ile ilgili iş bulma imkanlarını olumsuz etkileyeceğini düşünüyor musunuz?	111	63,8	43	24.7	20	11,5	174	100
3	Dersleri bilgisayardan takip etmekte zorlanıyorum	99	56,9	34	19.5	34	23,6	174	100
4	İnternet bağlantısında sıklıkla sorun yaşamaktayım	90	51.7	31	17.8	53	30.5	174	100
5	Derslere devam zorunluluğu olmaması motivasyonumu düşürmektedir	71	40.8	68	39.1	35	20.1	174	100
6	Ders notlarına ulaşmakta zorlanıyorum	64	36.8	53	30.5	57	32.8	174	100
7	Ders dokümanı/video yetersiz olduğunu düşünüyorum	50	28.7	56	32.2	68	39.1	174	100
8	Dersler sıkıcı geçmektedir	61	35.1	63	36.2	50	28.7	174	100
9	Ders konuları içerik ve anlatım olarak yetersizdir	41	23.6	73	42.0	60	34.5	174	100
10	Dersler zamanında başlamamakta ya da belirtilen saatte yapılmamaktadır	42	24.1	55	31.6	77	44.3	174	100
11	Uzaktan eğitim platformuna ders dokümanı ve videolarının yeterince yüklenmediğini düşünüyorum	43	24.7	57	32.8	74	42.5	174	100
12	Uzaktan eğitim sürecinde kullanılan sistem ses ve görüntü gibi unsurlar açısından düşük kalitededir	47	27.0	51	29.3	76	43.7	174	100
13	Yüz yüze eğitimi uzaktan eğitime tercih ederim	117	67.2	29	16.7	28	16.1	174	100
14	Yüz yüze eğitimin uzaktan eğitime göre daha etkili bir öğrenme ortamı sağladığını düşünüyorum	140	80.5	23	13.2	11	6.3	174	100
15	Uzaktan eğitim sürecinde uygulama derslerinin verimli geçtiğini düşünüyorum	44	25.3	107	61.5	23	13.2	174	100
16	Deprem nedeniyle uzaktan eğitim kararının Spor Bilimleri Fakültesi için uygun olmadığını düşünüyorum	116	66.7	32	18.4	26	14.9	174	100
17	Online sınav sisteminden kaygı duyuyorum	72	41.4	57	32.8	45	25.9	174	100
18	Öğretim elemanlarının tavırlarının destekleyici ve yeterli olduğunu düşünüyorum	73	42.0	32	18.4	69	39.7	174	100
19	Uzaktan eğitim süreci benim derslere olan	Olumlu etkilemektedir		Olumsuz etkilemektedir					

tutumumu	f	%	f	%	f	%
		52	29,9	122	70.1	144

“Deprem nedeniyle eğitiminizin bir kısmını uzaktan almış olmanızın, aldığımız eğitimin kalitesini olumsuz etkileyeceğini düşünüyor musunuz?” sorusuna evet diyenlerin oranı %67,8, hayır diyenlerin oranı %20,7, kısmen diyenlerin oranı ise %11,5’dir. “Deprem nedeniyle eğitiminizin bir kısmını uzaktan almış olmanızın, gelecekte alanınız ile ilgili iş bulma imkanlarını olumsuz etkileyeceğini düşünüyor musunuz?” sorusuna evet diyenlerin oranı %63,8, hayır diyenlerin oranı %24,7, kısmen diyenlerin oranı ise %11,5’dir. “Dersleri bilgisayardan takip etmekte zorlanıyorum” sorusuna evet diyenlerin oranı %56,9, hayır diyenlerin oranı %19,5, kısmen diyenlerin oranı ise %23,6’dır. “İnternet bağlantısında sorun yaşamaktayım” sorusuna evet diyenlerin oranı %51,7 hayır diyenlerin oranı %17,8, kısmen diyenlerin oranı ise %30,5’dir. “Derslere devam zorunluluğu olmaması motivasyonumu düşürmektedir” sorusuna evet diyenlerin oranı %40,8, hayır diyenlerin oranı %39,1, kısmen diyenlerin oranı ise %20,1’dir. Ders notlarına ulaşmakta zorlanıyorum sorusuna evet diyenlerin oranı %36,8, hayır diyenlerin oranı %30,5, kısmen diyenlerin oranı ise %32,8’dir. “Ders dokümanı/video yetersiz olduğunu düşünüyorum” sorusuna evet diyenlerin oranı %28,7, hayır diyenlerin oranı %32,2, kısmen diyenlerin oranı ise %39,1’dir. “Dersler sıkıcı geçmektedir” sorusuna evet diyenlerin oranı %35,1, hayır diyenlerin oranı %36,2, kısmen diyenlerin oranı ise %28,7’dir. “Ders konuları içerik ve anlatım olarak yetersizdir” sorusuna evet diyenlerin oranı %23,6, hayır diyenlerin oranı %42,0, kısmen diyenlerin oranı ise %34,5’dir. “Dersler zamanında başlamamakta ya da belirtilen saatte yapılmamaktadır” sorusuna evet diyenlerin oranı %24,1, hayır diyenlerin oranı %31,6, kısmen diyenlerin oranı ise %44,3’dür. “Uzaktan eğitim platformuna ders dokümanı ve videolarının yeterince yüklenmediğini düşünüyorum” sorusuna evet diyenlerin oranı %24,7, hayır diyenlerin oranı %32,8, kısmen diyenlerin oranı ise %42,5’dir. “Uzaktan eğitim sürecinde kullanılan sistem ses ve görüntü gibi unsurlar açısından düşük kalitededir” sorusuna evet diyenlerin oranı %27,0, hayır diyenlerin oranı %29,3, kısmen diyenlerin oranı ise %43,7’dir. “Yüz yüze eğitimi uzaktan eğitime tercih ederim” sorusuna evet diyenlerin oranı %67,2, hayır diyenlerin oranı %16,7, kısmen diyenlerin oranı ise %16,1’dir. “Yüz yüze eğitimin uzaktan eğitime göre daha etkili bir öğrenme ortamı sağladığını düşünüyorum” sorusuna evet diyenlerin oranı %80,5, hayır diyenlerin oranı %13,2, kısmen diyenlerin oranı ise %6,3’dür. “Uzaktan eğitim sürecinde uygulama derslerinin verimli geçtiğini düşünüyorum” sorusuna evet diyenlerin oranı %25,3, hayır diyenlerin oranı %61,5, kısmen diyenlerin oranı ise %13,2’dir. “Deprem nedeniyle uzaktan eğitim kararının Spor Bilimleri Fakültesi için uygun olmadığını düşünüyorum” sorusuna evet diyenlerin oranı %66,7, hayır diyenlerin oranı %18,4, kısmen diyenlerin oranı ise %14,9’dir. “Online sınav sisteminden kaygı duyuyorum” sorusuna evet diyenlerin oranı %41,4, hayır diyenlerin oranı %32,8, kısmen diyenlerin oranı ise %25,9’dur. “Öğretim elemanlarının tavırlarının destekleyici ve yeterli olduğunu düşünüyorum” sorusuna evet diyenlerin oranı %42,0, hayır diyenlerin oranı %18,4, kısmen diyenlerin oranı ise %70,1’dir. “Uzaktan eğitim süreci benim derslere olan tutumumu” sorusuna olumlu etkilemektedir diyenlerin oranı %29,9, olumsuz etkilemektedir diyenlerin oranı %18,4, kısmen diyenlerin oranı ise %39,7’dir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu araştırmanın amacı, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli yaşanan büyük deprem sonrasında öğrenimlerine uzaktan devam eden ve deprem bölgesinde yaşamakta olan Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin içinde buldukları koşullarla ilişkili olarak uzaktan eğitime katılmaya yönelik görüşlerinin bazı değişkenler açısından farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek ve genel olarak Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin uzaktan eğitime yönelik görüşlerini ortaya koymaktır. Bu kapsamda, gelecekte daha verimli bir uzaktan eğitim sisteminin ve sürdürülebilir öğrenim sürecinin hazırlanabilmesi ve geliştirilebilmesi için öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik görüşlerinin belirlenmesi önemli bir yer tutmaktadır.

Araştırmanın ilk bölümünde, bu çalışmayı da önemli kılan araştırma sorularından biri depremden etkilenen bölgelerde yaşayan öğrencilerin, deprem sonrası içinde buldukları duygusal durumların, uzaktan eğitime erişebilmek için sahip oldukları teknik ve donanımın, buldukları bölgedeki alt yapı ve yerel yönetimin desteğinin, içinde yaşanan mekânın ve ailenin ekonomik durumunun uzaktan eğitime katılımlarını nasıl etkilediğini ilişkin öğrenci görüşlerini ortaya çıkarmaktır. Ayrıca, uzaktan katılma ilişkin bahsi geçen koşullar ile cinsiyet, bölüm, sınıf, internet kullanım becerisi, günlük internet kullanım

süresi, bilgisayar ve internet erişim ortamlarının nasıl ilişkili olabileceği bu bölümde açığa çıkarılmıştır. Gerek erkek (87.8) gerekse kadın (55.6) öğrencilerin çoğunluğu deprem nedeniyle içinde buldukları duygusal durumlarının derslere odaklanmalarını olumsuz etkilediği görüşünü belirtmişlerdir. Ayrıca bu görüşe erkeklerin, 4. Sınıf öğrencilerinin ve uzaktan eğitime cep telefonu ile katılanların diğer gruplardan daha fazla katıldıkları belirlenmiştir. Dolayısıyla, deprem bölgesinde yaşayan öğrencilerin psikolojik ve sosyolojik durumları uzaktan eğitime katılmaları üzerinde önemli bir faktör olabilmektedir. Nitekim, bu duruma ilişkin olarak, Yakovleva ve Koriakina, (2020) uzaktan eğitim sürecine öğrenci ve ebeveynlerin psikolojik olarak hazır olmalarının önemi vurgulamaktadır. Deprem nedeniyle birçok öğrencinin ve akademisyenin yakınlarını kaybettiği, yaşanan büyük travmanın panik, kaygı ve korkuya neden olduğu düşünüldüğünde, bu grupların psikolojik durumlarının dikkate alınması ve uygun davranılması eğitim hayatının devam ettirilebilmesi bakımından önem ifade edeceği söylenebilir. Deprem nedeniyle internet ve bilgisayar erişiminin sınırlı olmasının dersleri takip etmelerinde problem yarattığı görüşünü gerek erkek (70.7) gerekse kadın (51.9) öğrencilerin çoğunluğu kabul etmektedir. Diğer yandan, bu görüşe erkeklerin, 4. Sınıfların, internet kullanmada orta düzeyde beceriye sahip olanların ve uzaktan eğitime erişim aracı olarak hepsi seçeneğini işaretleyenlerin daha fazla katıldıkları belirlenmiştir. Bu bakımdan, öğrencilerin uzaktan eğitime katılabilmek için sahip olabilecekleri teknik malzeme (bilgisayar, diz üstü bilgisayar ve tablet gb.) bilgisayarı ve interneti kullanabilme teknik ve kapasiteleri de önemli faktörler olarak görülmelidir. Benzer şekilde, Sahu (2020), bilgisayar ve internet erişim olanaklarının uzaktan eğitim sürecinin önemli bir unsuru olduğunu belirtmektedir. Telli ve Altun (2023), 2023 yılında yaşadığımız depremin etkilenen bölgelerde alt yapı sorunları oluşturduğunu fakat uzaktan eğitim için güçlü bir internet alt yapısının zorunlu olduğunu ve dahası interneti kullanabilmek için tablet, cep telefonu ya da bilgisayar gibi araçlara öğrencinin erişebilmesinin önemini ifade etmiştir. Dolayısıyla, bu çalışmada elde edilen sonuç bu görüşü desteklemektedir. Öyleyse, internet alt yapısını güçlendirmek ve öğrencilerin internete erişim araçlarına sahip olmalarını sağlamak devletin ve yerel yönetimlerin öncelikleri arasında olmalıdır. Deprem bölgesindeki gerek erkek (51.2) gerekse kadın (59.3) katılımcıların çoğunluğu uzaktan eğitime kolaylıkla katılabilmeye yerel yönetimler tarafından yeterli desteğin sağlanmadığı konusunda hem fikirdirler. Bununla beraber, bu görüşe kadınların, 4. Sınıfların, orta düzeyde internet kullanma becerisine sahip olanların ve 10 saat üzerinde internet kullananların diğer gruplardan daha olumsuz yanıt verdikleri tespit edilmiştir. Bu sonuç, özellikle afet dönemlerinde yerel yönetimlerin öğrencilere yapabileceği katkının son derece önemli olduğunu ortaya koymaktadır. Deprem nedeniyle yaşamak zorunda olunan mekânın da uzaktan eğitime katılım konusunda önemi bu çalışma aracılığıyla ortaya konulmuştur. Mekânın katılımı olumsuz etkilediği görüşüne ilişkin olarak gerek erkekler gerekse kadınlar katılmakla birlikte erkeklerin oranı daha fazla ve diğer görüşlerde olduğu gibi dördüncü sınıfların, orta düzeyde internet kullanma becerisine sahip olanların ve cep telefonundan erişim sağlayanların katılma oranı diğer gruplardan daha fazla olmuştur. Öğrencilerin büyük çoğunluğu, deprem nedeniyle ailelerinin içinde buldukları ekonomik durumun uzaktan eğitime katılımlarını olumsuz etkilediği görüşüne katılmaktadırlar. Özellikle erkekler (56.1) kadınlardan (44.4) ve 4. Sınıflar, günlük internet kullanma süreleri 10 saat ve üstü olanlar ve cep telefonu ile katılanlar bu görüşe diğer gruplardan daha fazla katılmaktadırlar. Telli ve Altun (2023), 2023 depremi sonrasında uzaktan eğitim sürecinin etkin ve verimli bir şekilde sürdürülmesinde mekân sorunlarının ve ekonomik koşulların önemli bir rol oynayabileceğini belirtmektedirler. Yazarlara göre, içinde barınılan mekânın dayanıklılığından duyulan kaygı ve deprem korkusu, mekânın ders çalışmaya uygun olmaması ve iş yerlerinin yıkılması sonucu işsizliğin artması ve sağlam kalan binalarda olağandışı kira artışlarının olması gibi koşullar uzaktan eğitim sürecini nerdeyse imkânsız hale getirebileceğini belirtmektedirler. Bu bakımdan düşünüldüğünde, bu araştırmanın sonuçlarının bahsi geçen yazarların görüşlerini destekler nitelikte olduğu söylenebilir. Depremle ilişkili toplam 5 görüşe yönelik olarak hiç ilişkili olmayan tek değişken öğrencilerin okudukları bölüm olmuştur. Benzer sonuç Ünlü ve arkadaşlarının (2021) Covid-19 pandemisi kapsamında Spor Bilimleri Fakültesi öğrencileri bağlamında uzaktan eğitime yönelik tutum ve görüşlerinin incelendiği çalışmada da elde edilmiştir. Covid-19 gibi salgın ve deprem gibi doğal afet durumlarında, etkilenen bölgede bulunan insanlar arasındaki koşulların ve çevrenin farklı olmaması ve bireylerin özellikle cinsiyetleri ya da eğitim seviyelerine bağlı olmaksızın benzer felaketlerden eşit derecede etkilenme olasılıkları olmasından dolayı bazı demografik özelliklere göre depremle ilişkili görüşlerin farklılaşmaması rasyonel görünmektedir. Fakat bazı durumlarda, cinsiyet, eğitim gibi bazı demografik değişkenler farklı bakış açısına ve algıya sahip olma durumunu beraberinde getirmektedir (Ünlü ve ark., 2021). Dolayısıyla, bu çalışmada depremle ilişkili olarak uzaktan eğitime katılıma ilişkin görüşlerin cinsiyete göre farklılaşması Ünlü ve arkadaşlarının (2021) spor Bilimleri Fakültesi öğrencileri

ile ve Yıldız'ın (2016) pedagojik formasyon eğitimi alan öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik tutumlarının incelendiği çalışmasıyla çelişmektedir fakat Aktaş ve arkadaşlarının (2020) Covid-19 pandemisi döneminde Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin uzaktan eğitime yönelik tutumlarının belirlendiği ve Çavuşoğlu ve Acar'ın (2020) Spor Bilimleri Fakültesi öğrencileri bağlamında uzaktan eğitime yönelik görüşler ile yaşam boyu öğrenme düzeyleri arasındaki ilişkilerin incelendiği çalışmaları ile benzeşmektedir. Tüm görüşlere ilişkin olarak 4. Sınıf öğrencilerinin daha olumsuz görüş bildirmesi mezuniyet kaygısı ile ilişkilendirilebilir. Depremle ilişkili uzaktan eğitime katılıma yönelik görüşlerdeki değişime sınıf değişkeninin etki etmesi, Çavuşoğlu ve Acar'ın (2020) çalışmalarıyla örtüşmektedir. Kısacası, sonuçlar, afet durumlarından etkilenen öğrencilerin uzaktan eğitime katılımlarında yeterli ekonomik ve yerel yönetimler tarafından sağlanacak desteğin önemli olduğunu göstermektedir. Bunun yanı sıra etki altındaki öğrencilerin uzaktan eğitime devam etmelerinde kendilerinin ve ailelerinin psikolojik ve sosyolojik desteğe ihtiyaç duydukları söylenebilir.

Araştırmanın ikinci bölümü, genel olarak spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin uzaktan eğitime yönelik görüşlerini belirlemeye yönelik araştırma sorusunun yanıtlanmasını kapsamaktadır. Bu bölümde uzaktan eğitime ilişkin önemli öğrenci görüşleri açığa çıkartılmıştır. Öğrencilerin önemli çoğunluğu, uzaktan eğitime ilişkin olarak, eğitimin kalitesinin düşük olduğunu (67.8) ve uzaktan eğitim almış olmanın iş bulma imkanlarını olumsuz etkileyeceğini düşündüklerini (63.8) belirtmişlerdir. Bu sonuç, Beden Eğitimi ve Spor eğitiminin uzaktan çevrimiçi yöntemle yapılması durumunda işlevselliğinin ve kalitesinin tartışılması gerektiğini savunan Goad ve arkadaşlarının (2019) görüşlerini destekler niteliktedir. Diğer yandan, katılımcıların çoğunluğu uzaktan eğitim sürecinde uygulama derslerinin verimli geçmediğini (61.5), yüz yüze eğitimin daha etkili olduğunu (80.5), uzaktan eğitimin spor bilimleri için uygun olmadığını (66.7) ve yüz yüze eğitimi uzaktan eğitime tercih ettiklerini (67.2) ifade etmişlerdir. Uzaktan eğitime ilişkin bu olumsuz görüşler eğitimin kalitesi ve iş bulma imkanları ile ilgili önceki olumsuz görüşlerle paralellik göstermekle birlikte, Karakuş ve arkadaşlarının (2020), Türkçe öğretmen adayları, Yıldız'ın (2016) pedagojik formasyon eğitimi alan öğrencilerle, Aktaş ve arkadaşlarının (2020) ve Ünlü ve arkadaşlarının (2021) Covid-19 pandemisi koşullarında Spor Bilimleri Öğrencileri ile yaptıkları çalışmanın sonuçları ile benzeşmektedir. Bununla beraber literatürde, uzaktan eğitime pratik deneyimlere daha az katkı sağlaması (Yakovleva ve ark., 2020) ve uygulama ve deney içeren derslerin uzaktan eğitimde güçlükler içermesi (Sahu, 2020) nedeniyle eleştiriler de getirilmiştir. Bundan başka, katılımcıların büyük çoğunluğu internet bağlantısında sıklıkla sorun yaşadıklarını (51.7), derslere devam zorunluluğunun olmamasının motivasyonlarını düşürdüğünü (40.8), ders dokümanı ve ders videolarının yetersiz olduğuna katılmadıklarını (32.2), derslerin düşünülenden aksine sıkıcı geçmediğini (36.2), ders konularının içerik ve anlatım olarak yetersiz olmadığını (73.0), derslerin zamanında başladığı ve bitirildiğine katıldıklarını (31.6), eğitim platformuna ders dokümanı ve videoların yeterince yüklenmediğine katılmadıklarını (32.8), kullanılan sistemin, ses ve görüntü unsurları açısından düşük kalitede olduğuna katılmadıklarını (29.3) ifade etmişlerdir. Bu görüşler bakımından, bu araştırmanın sonuçları Yıldız'ın (2016) çalışmasının sonuçları ile örtüşmektedir. Diğer yandan, katılımcıların çoğunluğu uzaktan eğitim sürecinin derslere olan tutumlarını olumsuz etkilediğini (70.1), dersleri bilgisayardan takip etmekte (56.9) ve ders notlarına ulaşmada zorlandıklarını (36.8) belirtmişlerdir. Bu görüşlere ilişkin bu araştırmanın sonuçları Yıldız'ın (2016) çalışmalarıyla çelişmektedir. Bu çalışmanın deprem koşulları altında zorunlu olarak uzaktan eğitime devam etmekte olan öğrenciler bağlamında olmasının, normal koşullar altında uzaktan pedagojik formasyon eğitimi alan öğrenciler bağlamında yapılmış Yıldız'ın (2016) çalışmasından farklı olmasının önemli bir nedeni olarak değerlendirilebilir. Son olarak, katılımcıların çoğunluğu online sınav sisteminden kaygı duyduklarını (41.4) ve öğretim elemanlarının tavırlarının destekleyici olduğunu düşündüklerini (42.0) belirtmişlerdir. Bu görüşler, Sırakaya ve arkadaşlarının (2015) ve Aktaş ve arkadaşların (2020) çalışmalarını destekler niteliktedir. Sonuç olarak, Iğdır üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin çoğunluğunun yüz yüze eğitimi uzaktan eğitime tercih ettiği görülmektedir. Bunun önemli nedenleri, görüşlerden yola çıkılarak, teknik ve alt yapı eksikliklerinden daha çok, spor bilimleri fakültesinde uygulamalı derslerin olması ve bu derslerin yüz yüze eğitimde olduğu gibi uzaktan eğitimde verimli olmayışı ve bunun eğitimin kalitesini düşüreceği ve iş bulma konusunda bunun ileride kendileri açısından problem yaratacağı görüşün hâkim olmasına bağlanabilir. Diğer yandan, Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin genel olarak uzaktan eğitim sürecinin sistemselsel olarak çalışmasından çok şikayetçi olmadıkları söylenebilir.

Son olarak, çalışmada kullanılan örneklem sayısının düşük olması ve çalışma kapsamının yalnızca önceden belirlenmiş sorularla sınırlı olması çalışmanın önemli kısıtları olarak gösterilebilir. Ancak, depremden etkilenme oranı ve uzaktan eğitim sürecindeki öğrenci motivasyonsuzluğu göz önüne

alındığında uzaktan da olsa veri toplamanın zor olduğu bilinmektedir. Bununla birlikte, ilerideki araştırmacılar için deprem bölgesinde yaşamakta olan daha geniş kapsamdaki öğrencilere mülakat teknikleri ile hazırlanabilecek nitel bir çalışma ile konuya ilişkin daha derin bilgilere elde edilebilecek çalışmaların yapılması önerilmektedir.

KAYNAKÇA

Akinbadewa, B., O. & Sofowora, O., A. (2020). The effectiveness of multimedia instructional learning packages in enhancing secondary school students' attitudes toward Biology. *International Journal on Studies in Education*, 2(2), 119-133.

Aktaş, Ö., Büyüктаş, B., Gülle, M., & Yıldız, M. (2020). Covid-19 virüsünden kaynaklanan izolasyon günlerinde spor bilimleri öğrencilerinin uzaktan eğitime karşı tutumları. *Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 1(1), 1-9.

Alharthi, M. (2020). Students' attitudes toward the use of technology in online courses. *International Journal of Technology in Education*, 3(1), 14-23. <https://doi.org/10.46328/ijte.v3i1.18>

Al-Husban, N.A. (2020). Critical thinking skills in asynchronous discussion forums: A case study. *International Journal of Technology in Education*, 3(2), 82-91. <https://doi.org/10.46328/ijte.v3i2.22>

Bayram, M., Peker, A. T., Aka, S. T., & Vural, M. (2019). Üniversite öğrencilerinin uzaktan eğitim dersine karşı tutumlarının incelenmesi. *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 4(3), 330-345.

Cülha, A., & Yılmaz, S. (2021). Uygulamalı Derslerde Uzaktan Eğitime İlişkin Öğretmen Adaylarının Görüşleri: Beden Eğitimi Örneği. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 23(3), 81-92.

Çavuşoğlu, G., & Acar, K. (2020). Üniversite Öğrencilerinin Uzaktan Eğitime Yönelik Görüşleri İle Yaşam Boyu Öğrenme Düzeyleri Arasındaki İlişki. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 11(3), 207-220.

Dill, E., Fischer, K., McMurtrie, B. & Supiano, B. (2020). As coronavirus spreads, the decision to move classes online is the first step. What comes next. *The chronicle of higher education*. <https://www.chronicle.com/article/As-Coronavirus-Spreads-the/248200>.

Goad, T., Towner, B., Jones, E. & Bulger, S. (2019). Instructional tools for online physical education: Using mobile technologies to enhance learning. *Journal of Physical Education, Recreation & Dance*, 90(6), 40-47

Karakuş, N., Ucuzsatar, N., Karacaoğlu, M. Ö., Esendemir, N., & Bayraktar, D. (2020). Türkçe öğretmeni adaylarının uzaktan eğitime yönelik görüşleri. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (19), 220-241.

Karataş, B., & Zengin, S. (2021). Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Pandemi Sürecinde Uzaktan Eğitim Platformlarına İlişkin Tutumlarının İncelenmesi. *Diyalektolog*, (27).

Karasar, N. (2012). Bilimsel araştırma yöntemleri (24. Baskı). Ankara: Nobel Yayınevi

Kılıç, S. (2016). Ki-kare Testi. *Journal of Mood Disorders*, 6(3).

Newby, T. J., Stepich, D. A., Lehman, J. D., & Russell, J. D. (2000). *Instruction technology for teaching and learning*. Upper Saddle River, NJ: Merrill.

Özgür, H. (2013). Uzaktan Eğitim Öğrencilerinin Öğrenme Stilleri: Trakya Üniversitesi Örneği. *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 85-91.

Pregowska, A., Masztalerz, K., Garlińska, M., & Osial, M. (2021). A Worldwide Journey through Distance Education—From the Post Office to Virtual, Augmented and Mixed Realities, and Education during the COVID-19 Pandemic. *Education Sciences*, 1-26.

Roblyer, M. D., & Edwards, J. (2000). *Integrating educational technology into teaching* (2nd ed.). Upper Saddle River, NJ: Merrill.

Sahu, P. (2020). Closure of universities due to Coronavirus Disease 2019 (COVID-19): impact on education and mental health of students and academic staff. *Cureus*, 12(4), 1-6. <https://doi.org/10.7759/cureus.7541>

Sırakaya, M., Sırakaya, D. A., & Çakmak, E. K. (2015). Uzaktan Eğitim Öğrencilerinin Çevrimiçi Sınava Yönelik Tutum Düzeylerinin İncelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 23(1), 87-104.

sks.uskudar.edu.tr (2023). <https://sks.uskudar.edu.tr/blog/deprem-sonrasi-uzaktan-egitim-nasil-olmalı>
Telli, S. G., & Altun, D. (2023). Türkiye'de Deprem Sonrası Çevrimiçi Öğrenmenin Vazgeçilmezliği. *Üniversite Araştırmaları Dergisi*, 6(2), 125-136.

Uşun, S. (2006). *Uzaktan eğitim*. Ankara: Nobel.

Ünlü, H, Aktaş, Ö., & Büyüктаş, B. (2021). Spor bilimleri öğrencilerinin uzaktan eğitime yönelik tutum ve görüşlerinin incelenmesi. *Spor Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 6(2), 294-306.

Yakovleva, T.A. & Koriakina, A. A. (2020). Influence of the covid-19 coronavirus distribution on the organization of higher education in Russia. *Universal Journal of Educational Research*, 8(12), 6745-6750. <https://doi.org/10.13189/ujer.2020.081239>.

Yıldız, S. (2016). Pedagojik Formasyon Eğitimi Alan Öğrencilerin Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumları. *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 16(1), 301-329.

Yök.gov.tr (2023). <https://www.yok.gov.tr/Sayfalar/Haberler/2023/yok-baskani-ozvar-2022-2023-egitim-ogretim-bahar-donemi-ne-iliskin-alinan-yeni-kararlari-acikladi.aspx>